

ostajajo večkrat samo še besede. Cankar ostane pač za vedno naš klasični novelist, stvaritelj brezprimernih hipnih skic, do velike sinteze, iz katere bi nam govorila vsa prepričujoča sila njegove individualnosti, pa se ni mogel povzpeti.

Od vse drugod smo dobili morda najboljšo slovensko povest: Finžgarjev zgodovinski roman.

Kot najsilnejša in najgloblja osebnost vsega našega modernega slovstva pa stoji nad nami Oton Župancič, ki se je preboril preko mladeniške sentimentalnosti do negacije pesimizma in silne, neomajne vere v življenje. Le škoda, da se tako redko oglašaja!

O drami pa ob drugi priliki.

* * *

Tako je torej tu doli v provinci. Čitam knjigo za knjigo, vse, kar sem bil zamudil v tujini; in sem edino vesel, če dobim v roke vsaj dober — prevod. Pa ne mislim onih iz hrvaščine, ki so za Slovenca nepotrebni in služijo navadno samo za manj vredno mašilo. Dobri prevodi so gotovo boljši od slabih izvirkov in bi lahko nadomestili vsaj tri četrtine takšnega slovstva, kakršno prinašajo naše publikacije.

Vem, smeješ se in mrmraš v svojo brado, da sem vendarle samo črnogled mračnež. Nikakor ne, saj veš, da moje življenske sile ne premeri še vsak poljuben majhen termometer. Še tu, na tem oddihu v provinci nisem pesimist. Vem, da so te malomestne razmere pač dane in globoko pogojene ter se ne morejo čez noč izpremeniti, in vem, da je treba preorati še marsikatero ledino, — toda onstran mesteca se zame že neha provinca in se začinja pristna narava. Koder hodiš, dihaš vonj po zemlji in od vsepovsod Te pozdravlja pomlad.

Igo. Gruden:

V viharju.

Slišiš, Pavla, kako besni
od viharja razdraženo morje?
Vidiš, Pavla, kako od krvi
plamti vse daljno obzorje?
Divje mornar se z valovjem bori . . .
Pavla, poslušaj: Na morje poglej
in na bregu mu svečo prižgi!

— • —